

30.3.15; 58b → 59b (משה ה) → (ואהדר ליה לאתריה)

1. כי בצל החכמה בצל הכסף ויתרון דעת החכמה תחנה בעליה: קהלת ז, יב
 2. לא יאנה לצדיק כל און ורשעים מלאו רע: משלי יב, כא
 3. בלטשאצר רב חרטמיא די אנה ידעת די רוח אלהין קדישין בך וכל רז לא אנס לך חזוי חלמי די חזית ופשרה אמר: דניאל ד, ו
 4. כל מפרסת פרסה ושסעת שסע פרסת מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו: ויקרא יא, ג
 5. אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה את הנמל כי מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפריס טמא הוא לכם: ויקרא יא, ד
 6. ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם: ויקרא יא, ז
 7. מפרי מי איש תשבע בטנו תבואת שפתיו ישבע: משלי יח, כ
 8. אריה שאג מי לא ירא אדני ה' דבר מי לא ינבא: עמוס ג, ח

- I ה משנה: examples of מסוכנת which may be slaughtered and eaten
 - a Permitted: extra bloody (in back of neck); inhaled smoke, cold, ate הרדופני (oleander) or chicken feces, drank foul water
 - b However: if it ate a poisonous plant or was bitten by a snake, prohibited due to danger to the eater (not "טריפה")
 - c שמואל's ruling: if it was fed חלתית (a poisonous bush) – טריפה; as it punctures the digestive tract
 - i Challenge: from ברייתא (parallel to משנה) – if he fed it חלתית (among others) or a poisonous plant – כשרה
 - 1 Note: challenge also from ברייתא re: סם המוות (which is not the same as הרדופני → separate mention)
 - 2 Resolutions: חלתית – if it ate the leaves, not a טריפה; but the plant – טריפה
 - 3 And: if the סם המוות only kills animals – not טכנת נפשות; if it also kills humans – אסור
 - ii Tangential stories: of חכמים who ate different sorts of plants which cured them, (vv 1-3)
- II ו סימנים – משנה ו
 - a ויקרא יא, דברים יד) תורה in בהמה
 - i סימני בהמה per v.1 – if it chews its cud, it has no upper teeth – טהורה
 - 1 Challenge: camel chews its cud, has no upper teeth – and is טמאה
 - 2 Answer: it has two small upper teeth
 - (a) Challenge: a young camel doesn't have these upper teeth – and still טמאה
 - (b) In addition: the hyrax and the hare chew their cuds, have upper teeth – and are טמאים
 - (c) Besides: there is no mention of "teeth" as a סימן in the תורה
 - 3 Rather: phrase as follows – if a בהמה has no upper teeth, we know it chews its cud and has split hooves
 - (a) Challenge: why not just check the hooves?
 - (b) Answer: hooves may have been cut off
 - (i) Per: ר"ח: if finding an animal with cut off hooves – check the mouth, as long as its not a גמל – בן גמל – טהורה – הווא" (→ "הוא")
 - 1. Per: ר' ישמעאל on v5 – the Creator that only טמא animal to chew its cud is the גמל (→ "הוא")
 - (ii) ר"ח: if finding an animal with cut up mouth, check hooves; if split – טהורה, as long as it is not a חזיר (→ "הוא")
 - 1. Per: ר' ישמעאל on v6 – the Creator knew that only טמא animal with split hooves is חזיר (→ "הוא")
 - (iii) ר"ח: finding animal w/cut-off hooves and mouth, check skin, if it is warp/woof – טהורה, except mule
 - 1. Tradition: that this is the only mammal with warp/woof skin that is טמאה
 - 2. Check: above tail bone
 - ii סימני חיה: same as בהמה, but to distinguish and permit חלב – if it has horns and nailed hooves
 - 1 ד' דוסא: if it has horns, no need to check hooves; if it has nailed hooves, still have to check for horns
 - (a) And: קרש (see below) – even though it has only one horn – חיה (and טהורה)
 - (i) בי עילאי: the deer of טגרט; בי עילאי is the lion of טגרט
 - 1. Tangent: discussion between "Caesar" and ר' יהושע (v8)
 - 2 Challenge: goats have horns and nails – yet they are בהמה (→ חלבה אסור)
 - (a) Answer: horns must be layered ("כרוכות")
 - (b) Challenge: oxen have layered horns – yet are בהמה
 - (i) Answer: must be scaled (not smooth) ("חרוקות")
 - (ii) Challenge: goat has scaled horns
 - 1. Answer: must be "winged" ("מפוצלות") – branching out
 - 2. Challenge: deer doesn't have branching horns – yet is חיה (טהורה)
 - a. Answer: must be cylindrical ("חדורות")
 - b. Formula: if מפוצלות, all is good; if not, must be חרוקות, חרוקות and כרוכות, חרוקות
 - c. Note: חרוקות must have scales layered into each other – which is why the עיזא כרכו is a ספק
 - i. Story: ריש גלותא in עיזא כרכו – dispute if חלב (there was a lot of it) was מותר
 - ii. ד' שמואל בריה דר' אבהו: ate of it, per v7
 - iii. Message from ר' אחאי follows הלכה א"י but be stringent like ר' אחאי (האוסר)

- b עוף not stated in the תורה, but חכמים proposed:
- i טהור – if it is a predator – טמאה; if it has an extra digit, a crop and its gizzard is peelable – טהור
1 טמא – ד' אלעזר ב"ר צדוק
- c Locusts: if it has 4 legs, 4 wings and joints and its wings cover most of its body (טהור)
- i "חגב" ד' יוסי
- d Fish: if it has סנפיר (fins) and קשקשת (scales)
- i ד' יהודה 2 scales and one fin